اۆتونومیالى رایوندىق پارتكوم نازاریا ۇیرەنۇ وزەكتى گرۇپپاسى شي جینپىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسیالیزم یدەیاسىن تشكەرلەي ۇیرەنۇ، دایەكتلەندىرۇ ارناۋلى تاقىرىپتىق ۇیرەنۇ ئماجلىسىن وتكىزدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

ماركسیزمنىڭ جۇڭگوشالانۇىنىڭ، زامانالانۇىنىڭ تىڭ سەكىرىسىن جۇزەگە اسىرىپ، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇىنىڭ بوگەۋ بەرمەس تاريخي ۇردىسكە قادام تاستاۋىنا جەتەكشىلىك ەتتى. ئبىز باس شۇجي شي جینپىڭنىڭ، پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە جوندەمەگى شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۇلارىن باتىل دایەكتلەندىرىپ، بۇكىل رایوندىق شي جینپىڭ جاڭا پارتيا مۇشەلەرىنىڭ، كادرلاردىڭ شي جینپىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسیالیزم یدەیاسىن ۇیرەنۇدى، دایەكتلەندىرۇدى ۇزدىكسىز تەرەققىلەتۇىن ىلگەردىلەتىپ، ۇیرەنۇ ونىمدىلىگىن "ەكىنى تۇراقتاندىرۇ- دى" باتىل قولداۋدىڭ، "ەكىنى قورعاۋدى" باتىل ورىندىداۋدىڭ ئىس جۇزىندىك ارەكەتىنە شىن مانىندە اينالدىرىپ، یدەیادا، سایاسىدا، ارەكەتتە شي جینپىڭ جولداستى ۇیتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومیتەتىمەن باستان ـ ایاق وسكەلەڭ ئبىر اۆزدىلىقتى ساقتاپ، شینجیاڭ قىزمەتىنىڭ باستان ـ ایاق باس شۇجي نۇسقاعان دۇرىس بەتالىسپەن العا ىلگەرىلەۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتۇىمىز كەرەك. جاپپاي تەرەققىدەي ۇیرەنۇ، ئتۇسىنۇ جاعىنا اناعۇرلىم زور كۇش سالىپ، شي جینپىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسیالیزم یدەیاسىنىڭ نەگىزگى كوزقاراسىن، علمي جۇیەسىن جان ـ جاقتى، جۇیەلى یگەرىپ، "10دى ایقىنداۋ"، "14كە تاباندى بولۇ"، "13 جاقتاعى تابىس" سیاقتى وزەكتى مازمۇندارىدى تەرەڭ ئتۇسىنىپ، وسى یدەیادا قامتىلعان باسشىلىق ئادىستى، یدەیالىق ئادىستى، قىزمەت ئادىسىن قانىق یگەرىپ، ۇیرەنۇدى، وي جۇگىرتۇدى، قولدانۇدى ساباقتاستىرۇدى، تانىمنىڭ، سەنىمنىڭ، ارەكەتتىڭ بىرلىگىن شىن مانىندە ورىنداپ، ونى شینجیاڭنىڭ رەفورما، داۋ، ورنىقتىلىق قىزمەتتەرىن ىلگەرىلەتۇگە جەتەكشىلىك ەتۇدە سانالى تۇردە قولدانا ئبىلۇ كەرەك. جەتە ۇعىنىپ، تولىق ئتۇسىنۇ، ۇیرەنگەندى قولدانا ئبىلۇ جاعىنا ۇزدىكسىز كۇش سالىپ، شي جینپىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسیالیزم یدەیاسىن تشكەرلەي ۇیرەنۇدى، دایەكتىلەندىرۇ اناۋلى تاقىرىپتىق ۇیرەنۇ ئماجلىسىن وتكىزدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

ساپالى داۋىنا جانە جوعارى دەڭگەیدە ەسىك اشۇنا ئتىپتى دە ویداعىداي دەم بەرۇىن ئۇمىت ەتەمىن. جىڭ یانشیۇڭ مىنالاردى ئبىلدىردى: ورتالىق ۇكىمەتتىڭ شیاڭگاڭداعى بایلانىس كەڭسەسى باستان ـ ایاق پارتيا مەن مەملەكەت قىزمەتىنىڭ جالپى جاعدایى بیىگىندە تۇرىپ شینجیاڭنىڭ داۋىن قولدایدى، شینجیاڭ العا قویعان سەلبەستىك تىلەگىن بەلسەنە قولدایدى، سایكەستىرەدى، بار كۇشپەن قىزمەت وتەپ، قامتاماسىز ەتەدى، شیاڭگاڭ مەن شینجیاڭنىڭ سەلبەسۇىنىڭ، اۇىس ـ كۇیىس جاساۋىنىڭ ویداعىداي دانەكەرى بولۇعا قۇلشىنىپ، ەكى جەردىڭ ئوزارا تیىمدىلىك جەتكىزىپ، ورتاق یگىلىككە كەنەلۇىن، گۇلدەنىپ ـ كوركەيۇىن، داۋىن جەبەيدى.

لي جیاچاۋمەن كەزدەسكەندە ەركىن تۇنیاز مىنالاردى ئبىلدىردى: كەزەكتە شینجیاڭ جاپپاي سوتسیالیستىك وسزامانداناعان مەملەكەت قۇرۇدا- عى ستراتەگیالىق ورنىن كوزدە ۇستاي وتىرىپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزامانداندىرۇدىڭ شینجیاڭ امالیاتىن قۇلشىنا ىلگەرىلەتۇدە، ەكى جەردىڭ ئوز ارتىقشىلىقتارىن ساۋلەلەندىرىپ، "ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جولدى" قول ۇستاسا بىرگە قۇرىپ، ەكونومیكا ـ ساۋدا جانە فینانس سەلبەستىگىن ۇزدىكسىز كەڭەیتۇىن، وقۇ ـ اعارتۇ، دارىندى جانە مادەنیەت، سایاحات اۇىس ـ كۇیىسىن، نقپالداستىعىن اناعۇرلىم ىلگەرىلەتۇىن، ابزالدىلىقتارى ارقىلى ئوزارا تولىقتاۋدى جۇزەگە اسىرىپ، كورىكتى شینجیاڭدى بىرگە قۇرۇىن، گۇلدەنگەن شیاڭگاڭدى بىرگە بەكەمدەۋىن ئۇمىت ەتەمىن. لي جیاچاۋ مىنالاردى ئبىلدىردى: شیاڭگاڭ مەن شىكى ئوڭىر كەدەننەن ئوتۇدى جالپى بەتتىك قالپىنا كەلتىرىپ، دۇنیە جۇزىمەن قایتا ۇلاستى، قازىر شیاڭگاڭنىڭ "ەنگىزۇ، شعارۇ" سىندى قوس باعىتتى تۇعىر رولىن ساۋلەلەندىرەتىن ەڭ تاماشا كەزى. ەرەكشە اكىمشىلىك رایون ۇكىمەتى شینجیاڭنىڭ شیاڭگاڭ تۇعىرىنان پایدالانىپ داۋدى جەدەلدەتۇىن بار كۇشپەن قولدایدى، شینجیاڭمەن انا- عۇرلىم كوپ سالادا اۇىس ـ كۇیىستى كۇشەیتىپ، سەلبەستىكتى تەرەققىدەتۇدى قالایدى.

سول كۇنى ژاكلدەر ۇیىرمەسى شیاڭگاڭدا "شینجیاڭ ـ شیاڭگاڭ سەلبەسۇ، اۇىس ـ كۇیىس جاساۋ، تانىسترۇ جینالسىن" وتكىزدى. ەركىن تۇنیاز ارناۋ ئسوز سویلەپ، مىنالاردى ئبىلدىردى: شینجیاڭ ـــ جبەك جولى ەكونومیكالىق بەلدەۋىندەگى وزەكتى رایون، بۇكىل ەلدىڭ سرتقا ەسىك اشۇىندا باتىستان ەنگىزىپ، شىعىستان اكەلۇ، شىعىسپەن بىرلەسىپ باتىسقا شىعارۇداي ەرەكشە رول اتقارۇدا؛ ول ـــ ەنەرگیا بایلىعى مول شوعىرلانعان، ەلمىزدىڭ ماڭنزدى ەنەرگیا بایلىعى ستراتەگیاسىن قامتاماسىز ەتۇ بازاسى؛ جاراتىلىستىق كورىنىسى كوركەم، مادەنیەتى كوپ نەگىزدى، گۇلدەنگەن، اتى ایگىلى ئان ـ ئبي مەكەنى، جەمىس ـ جیدەك مەكەنى. شینجیاڭ جاقسى جەر، كاسپورىنشى دوستاردى شینجیاڭعا بارىپ تەكسەرۇ جۇرگىزىپ كەڭەسۇگە، قارجى قوسىپ، شارۇاشىلعىن گۇلدەندىرۇگە شىن نەگىزدەلىپ ۇسىنىس ەتەمىز، ئار سالاداعى قوناقتارىدىڭ، دوستاردىڭ شینجیاڭعا سایاحاتتاي بارۇىن، شینجیاڭنىڭ كوركەم كورىنىسىنەن ئالىززات الۇىن قارسى الامىز. اۇىس ـ كۇیىس جاساۋ، تانىسترۇ جینالىسىندا ەكى جەردىڭ ەكونومیكا ـ ساۋدا، مادەنیەت ـ سایاحات، وقۇ ـ اعارتۇ سیاقتى تاراۋلارى جانە قاتىستى كاسپورىندارى ۇستىندە كەلىسىم جاساستى.

ۇاكلدەر ۇیىرمەسىندەگىلەر شیاڭگاڭ علىم باقشاسى، شیاڭگاڭ جاراتىلىستىق علىمدار داشۇەسى، شیاڭگاڭ گۇگۇڭ مادەنیەت مۇراجایى، سوندای ـ اق حۇارۇن (توبى) شەكتى سەرىكتەستىگى، ساۋداگەر شاقىرۇ مەكەمەسى توبى سیاقتى جەرلەرگە بارىپ ۇسىنىدە تەكسەرۇ جۇرگىزىپ، جاڭالقشل كاسپورىندارىدى باۋلۇ، علىم ـ تەحنیكا جەتىستىكتەرىن كادەگە جاراتۇ، جوعارى وقۇ ـ اعارتۇ، سوندای ـ اق كاسپورىندارىدىڭ تیجارات جۇرگىزۇى، داۋىن، شینجیاڭدا قارجى قوسىپ سەلبەستىك جاساۋ سیاقتى جاعدایلارىدى ەگجەي ـ تەگجەیلى ۇعىستى ئارى كاسپورىنشىلار، جوعارى مەكتەپ جاۋاپتىلارى قاتارلىلارمەن اڭگىمە ئماجلىسىن وتكىزدى.

حى جیڭ، چیۇ یىڭحۇا، ەلزات احمەتجان قاتىستى قیمىلدارعا قاتىناستى

(باسى 1 ـ بەتتە)

نۇرلان ئابىلماجىن مارالباسى اۇدانى شامال مەملەكەت مەنشىگىندەگى ورمان باسقارۇ مەكەمەسىنىڭ 13 ـ ورمان باننە بارىپ، سول جەردىڭ وزىندە ورمان شارلاپ، ورمان ورتىنەن ساقتانۇ جانە بایلىقتى قورعاۋ، دەرت ـ دەربەزدەن، زیاندى جاندىكتەردەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۇ سیاقتى قىزمەتتەردى جاپپاي تەكسەرىپ، ۇشقىنسىز ایپاراتپەن شارلاۋ، قورعاۋ قىزمەتىنىڭ جاعدایىن ەگجەي ـ تەگجەیلى ۇعىستى. ورمان قورعاۋشىلارىنا اماندىاسا بارعاندا ول بىلاي دەپ باسا داڭرىپتەدى: شي جینپىڭنىڭ ەكولوگیالىق ورىكەنیەت یدەیاسىن تشكەرلەي ۇیرەنىپ، دایەكتىلەندىرىپ، كاسپىتىك قابىلەتتى ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، ئار جاقتىڭ جاۋاپكەرشىلىگىن ناقتىلاندىرىپ، قاتایتىپ، ورمان ورتىنەن ساقتانۇ بوینشا كۇندەلىكتى شارلاۋ ـ قورعاۋ، ارالاپ تەكسەرۇ تەبىنىن ارتتىرىپ، جوعارى علىم ـ تەحنیكالىق تاسىلدەردەن تولىق پایدالانىپ ورمان ورتىنەن ساقتانۇعا دەم بەرىپ، شارلاۋ ـ قورعاۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، ورمان ورتىنەن ساقتانۇدىڭ حاۋىپسىزدىك تومەنگى شەگىن باتىل قورعاپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ ئومىرى مەن مال ـ مۇلكىنىڭ جانە ورمان بایلىعىنىڭ حاۋىپسىزدىگىن بار كۇشپەن قورعاۋ كەرەك.

مارالباسى اۇدانى ـــ شینجیاڭداعى ماقتا ەگەتىن ئرى اۇدان. نۇرلان ئابىلماجىن وسى اۇدانىڭ ونەركاسىپ باقشا رایونىنا بارىپ، ماقتا توقىماشىلعى كاسپورىندارىنا كىرىپ، ئوندىرىس ـ تیجارات، ئوندىرىس حاۋىپسىزدىگى سیاقتى جاعدایلارىدى ۇعىسىپ، تالاپ ـ تىلەكتەرىن، قینىشىلىقتارىن دەن قویا تىڭداپ، قاتىستى ماسەلەلەردى شەشۇدى ىلگەرىلەتتى. ول بىلاي دەپ باسا داڭرىپتەدى: شینجیاڭنىڭ ماقتا جانە توقىماشىلىق، كیىم ـ كەشەك كاسىپ سالاسى شوعىرىن قۇرۇ ورايىن مەقتى یگەرىپ، ونىمدە، تەحنیكادا، ۇلگىدە جاڭالىق اشۇدى ۇزدىكسىز كۇشەیتىپ، كاسىپورىندارىدىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ونىمدىلگىن ارتتىرۇدى جانە تیىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۇدى ىلگەرىلەتىپ، توقىماشىلىق، كیىم ـ كەشەك كاسىپ سالاسىن شىن مانىندە زورایتىپ، كۇشەیتىپ، توقىماشىلىق، كیىم ـ كەشەك كاسپورىندارىنىڭ ئوگىردىڭ جوعارى ساپالى داۋىندا اناعۇرلىم زور رول اتقارۇدا، اناعۇرلىم زور داۋدى جۇزەگە اسىرۇىنا مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك.

مارالباسى اۇدانى داۋلەتباق اۇىلىندا نۇرلان ئابىلماجىن "ۇعىسۇ، تیمىدىلىك جاساۋ، توعىسترۇ" بوینشا قىستاقتا تۇرۇ قىزمەتىن تشكەرلەي ۇعىسىپ، اۇىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇ نىسانى قۇرۇلىسىنىڭ جاعدایىن جۇمىس باسىندا تەكسەرىپ كورىپ، قىستاققا بارىپ وتباسلارىن ارالاپ، نەگىزگى ساتدداعى بۇقاراعا جانە ئدنى قایراتكەرلەرگە امانداستى، سوندای ـ اق اڭگىمە ئماجلىسىن باسقارىپ اشىپ، اۇىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇدى جاپپاي ىلگەرىلەتۇ قىزمەت ۇسىنىستارىن تىڭدادى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: باس شۇجي شي جینپىڭنىڭ اۇىل شارۇاشىلعى، اۇىل ـ قىستاق، شارۇالار قىزمەتى جوندەمەگى ماڭنزدى بایمداۋلارىن تشكەرلەي دایەكتىلەندىرىپ، وسى زاماناعى اۇىل ـ قىستاق كاسپ سالاسى جۇیەسىن جەدەل قۇرىپ، كەدەیلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەۇدى، كەڭەیتۇدى اۇىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇمەن ئونىمدى ۇشتاسترۇدى ىلگەرىلەتىپ، اۇىل ـ قىستاق قۇرىلىسى ارەكەتىن تشكەرلەي اتقارىپ، بىرگە بایۇدى جەبەۋ كەرەك.

تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ كەزىندە نۇرلان ئابىلماجىن تاعى قاشقار، جاڭاۋشار، كونەۋشار سیاقتى قالا، اۇداندارعا بارىپ، سایاسي كەڭەس مۇشەلەرى قىزمەت كەڭسەسى قۇرىلىسىنىڭ جاعدایىن تەكسەرىپ ـ زەرتتەپ، بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: باس شۇجي شي جینپىڭنىڭ حالىق سایاسي كەڭەس قىزمەتىن كۇشەیتۇ جانە جاقسارتۇ جوندەمەگى ماڭنزدى یدەیاسىن تشكەرلەي ۇیرەنىپ، دایەكتىلەندىرىپ، سایاسي كەڭەس كەڭەسۇىنىڭ نەگىزگى ساتىنى باسقارۇعا ئونىمدى قىزمەت وتەۇىن جەبەۋدىڭ ئادىسى، جولى جوندەمە ۇزدىكسىز نزدەنىس جاساۋ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

كوركەم جۇڭگونىڭ شینجیاڭىن حالقارالىق قوعامعا تانىستىرۇىن ئۇمىت ەتەمىن. كوپشىلىكتىڭ شینجیاڭعا ۇنەمى كەلىپ ەكسكۇرسیا ـ ساپاردا، تەكسەرۇدە بولۇىن، اۇىس ـ كۇیىستى، سەلبەستىكتى جەبەۋىن شىن مەنىندە قارسى الامىن. شینجیاڭنىڭ ەسىك اشۇ قادامى بارعان سايىن تەزدەیدى، ئبىز "ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جولدى" بىرگە قۇرۇ باستاماسىن ارقاۋ ەتىپ، ئار ەلدىڭ جەرگىلىكتى ورىندارىمەن ئار سالاداعى اۇىس ـ كۇیىستى، سەلبەستىكتى ۇزدىكسىز تەرەققىدەتىپ، ئوزارا دوستىقتى اناعۇرلىم ویداعىداي كۇشەیتىپ، ەكونومیكانىڭ داۋىن جەبەپ، ەكى جاق حالقىن باقىتقا كەنەلدىرەمىز.

برازىلیانىڭ، نەپالدىڭ، ۋەیتنامنىڭ، كامبودجانىڭ، یندونەزیانىڭ، تۇركیانىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس كونسۇلدارى سوزدەرىندە جۇڭگونىڭ شینجیاڭنىڭ ەكونومیكالىق، قوعامدىق داۋىدا جانە حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇدا قول جەتكىزگەن تابىستارىن ایرىقشا القادى. ولار مىنالاردى ئبىلدىردى: وتكەن بىرنەشە كۇندە ئۇرىمجى، قاشقار، تۇرپان سیاقتى جەرلەردە ەكسكۇرسیا ـ ساپاردا بولدىق، شینجیاڭنىڭ كەدەیلىكتى ازایتۇ ىستەرىنىڭ تابىستارىنىڭ سۇبەلى، ەرەكشە كاسىپ سالالارىنىڭ ومىرشەڭدىك كۇشكە تولى، حالىق تۇرمىسىنىڭ تىنىش تا- بەرەكەلى ەكەندىگىن، كوپ نەگىزدى مادەنیەتتىڭ توعىسا دامعاندىعىن، باتىستاعى كەیبىر مەدیالاردىڭ جۇڭگونىڭ شینجیاڭى جونىندەگى حابارلارىمەن مۇلدە ۇقساماىتىندىعىن كورىپ، شینجیاڭنىڭ ناقتى جاعدایى جونىندە ئتىپتى دە تەرەڭ تۇسىنىككە یە بولدىق. شینجیاڭ ماسەلەسى بۇكىلدەي جۇڭگونىڭ شىكى ئىسى، شینجیاڭعا ساياتىن تاقىرىپتى ساياسىلاندىرۇعا قارسى تۇرامىز. شینجیاڭ ـــ جۇڭگونىڭ ازیا ـ ەۋروپامەن تۇتاساتىن ماڭنزدى ارناسى جانە جبەك جولى ەكونومیكالىق بەلدەۋىنىڭ ماڭنزدى ئتۇینىنى، داۋ كومەسكى كۇشى زور، "ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جول" جۇلگەسىندە ئوز ەلدەرىمىزدىڭ جۇڭگونىڭ شینجیاڭىمەن ئار سالاداعى اۇىس ـ كۇیىستى، سەلبەستىكتى تەرەققىدەتۇىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۇدى قالایمىز.

چىن ۇیجۇن، قادەن كابەن، یراننىڭ، سەنەگالدىڭ، ەكۋادوردىڭ، بىرمانىڭ، تایلاندتىڭ، ۇگاندانىڭ، پاكىستاننىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس كونسۇلدارى، سىرتقى دىستەر دىستەر مىنىسترلىگىنىڭ قاتىستى تاراۋلارىندىعى جاۋاپتى جولداستار، گۋاڭدۇڭ ولكەسىنىڭ، چۇڭچىڭ قالاسىنىڭ، سىچۋان ولكەسىنىڭ سىرتقى دىستەر كەڭسەسىندەگى جانە اۆتونومیالى رایوننىڭ قاتىستى تاراۋلارىندىعى جاۋاپتى جولداستار قاتارلىلار كەزدەسۇگە قاتىناستى.

"ئۇرىمجى ـ سانجى ـ شىحىزى" ئوڭىرى

قىس ماۋسىمىندا تازا ەنەرگیامەن جىلنۇ نسانى تارتىپپەن ىلگەرىلەتىلدى

انار بۇلت \ شینجیاڭ گازەتىنىڭ ئتىلشىسى **لي شیڭ** 4 ـ ایدىڭ 27 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. 4 ـ ایدىڭ 23 ـ كۇنى ۇرىمجى قالاسى میدۇڭ رایونى لۇساۋگوۋ اۇىلى لۇساۋگوۋ قىستاعىنداعى تۇرعىندارىدىڭ ەسىك الدىنداعى جولدان 2 مەترلىك تەرەڭدىكتە شۇڭقىر قازىلىپ، جۇمىسشىلار شۇڭقىرعا تابیعي گاز قۇبىرىن جاتقىزىپ قاربالاستاندى. میدۇڭ رایونى قالا دىستەرىن باسقارۇ مەكەمەسى الەۋمەتتىك دىستەردى باسقارۇ ورتالىعىنىڭ مەڭگەرۇشىسى جیڭ جیان بىلاي دەپ تانىستىردى: 3 ـ ایدىڭ 15 ـ كۇنىنەن باستاپ، میدۇڭ رایوننىدا قىس ماۋسىمىندا تازا ەنەرگیامەن جىلنۇ بوینشا "كومىردى گازعا وزگەرتۇ" نسانى جاپپاي جۇمىس باستادى.

اۆتونومیالى رایوننىڭ تالابى بوینشا، بیىل "ئۇرىمجى ـ سانجى ـ شىحىزى" وڭىرىندە مەملەكەتتىڭ سولتۇستىك وڭىرلەرىدىڭ تازا ەنەرگیامەن جىلنۇ نسانى قارجىسىنا یە بولعان وبلىس، قالالار قازىر تازا ەنەرگیامەن جىلنۇ نسانىن بەلسەنە ىلگەرىلەتۇدە، بۇل نسان 9 ـ ایدىڭ سوڭىنان بۇرىن تۇگەلدەي ورىندالىپ بولادى.

ۇزاق ۋاقىتتان بەرى بوس كومىر جاعىپ جىلنۇ ەلمىزدىڭ سولتۇستىك ئوڭىرىن قىستا سۋ ـ تۇتەك باسىپ تۇرۇۋىنداعى ماڭنزدى سەبەپتەردىڭ ئبىرى بولاتىن. 2017 ـ جىلى مەملەكەت «سولتۇستىك وڭىرلەردىڭ قىس ماۋسىمىندا تازا ەنەرگیادان پایدالانىپ جىلنۇ جوباسىن (2017 ـــ 2021 ـ جىل)» العا قویىپ، تازا ەنەرگیامەن جىلنۇداعى ئتۇرلى تاسىلدەر ارقىلى جاپپاي بوس كومىر جاعۇدىڭ ورنىن باسىپ، سولتۇستىك وڭىرلەردىڭ قىس ماۋسىمىندا تازا ەنەرگیامەن جىلنۇنى جونىندە قىزمەت ورنالاستىرۇىن جاساپ، باعدار نسانىاسىن العا قویدى.

قىس ماۋسىمىندا "كومىردى گازعا وزگەرتۇ" نسانى ـــ شینجیاڭنىڭ مەملەكەتتىڭ سولتۇستىك وڭىرلەردىڭ تازا ەنەرگیامەن جىلنۇ نسانىن اتقارۇداعى ماڭنزدى مازمۇن، سونىمەن بىرگە "ئۇرىمجى ـ سانجى ـ شىحىزى" وڭىرلەرىندەگى اتموسفەرانىڭ لاستانۇىن جونگە سالۇداعى ماڭنزدى شارا. اۆتونومیالى رایون "ەلەكتر ۇیلەسەتىن بولسا ەلەكتر پایدالانۇعا، گاز ۇیلەسەتىن بولسا گاز پایدالانۇعا، كومىر ۇیلەسەتىن بولسا كومىر پایدالانۇعا، جىلۇ ۇیلەسەتىن بولسا جىلۇ پایدالانۇعا" تاباندى بولىپ، "ئۇرىمجى ـ سانجى ـ شىحىزى" ئوڭىرىن ئتۇین ەتىپ، سولتۇستىك وڭىرلەردىڭ تازا ەنەرگیامەن جىلنۇدىن ورنىقتى ىلگەرىلەتىپ، بەلسەندى ونىمدىلىككە قول جەتكىزىپ، تازا ەنەرگیامەن جىلنۇ سالىستىرماسىن زور دارەجەدە جوعارىلاتىپ، بۇقارانى جىلۇمەن قامداۋ شارت ـ جاعدایىن كورنەكتى جاقسارتتى، اتموسفەرا ورتاسىنىڭ ساپاسى ۇزدىكسىز جاقسارۇعا قاراي بەت الدى.

اۆتونومیالى رایوندىق ەكولوگیالىق ورتا مەڭگەرمەسى اتموسفەرالىق ورتا باسقارماسىنىڭ باستىعى جۇ حاییۇڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: 2021 ـ جىلى اۆتونومیالى رایوندىق ەكولوگیالىق ورتا، داۋ جانە رەفورما، تۇرعىن ئۇي جانە قالا، اۇىل قۇرىلىسى، ونەركاسىپ جانە ینفورماتسیالاندىرۇ سیاقتى تاراۋلاردىڭ جەتەكشىلىك ەتۇى مەن قولداۋىندا، ئۇرىمجى قالاسىندا سولتۇستىك وڭىرلەردىڭ قىس ماۋسىمىندا تازا ەنەرگیامەن جىلنۇ نسانى تارتىپپەن ىلگەرىلەتىلدى. سانجى وبلىسى مەجەمەن ورتالقتىڭ اتموسفەرانىڭ لاستانۇىنان ساقتانۇ جانە وڭاۋ قارجىلاي قولداۋىنا یە بولىپ، شینجیاڭدا تۇڭعىش مەملەكەتتىك قازىنا قارجىسىنىڭ قولداۋىنا یە بولعان قىس ماۋسىمىندا تازا ەنەرگیامەن جىلنۇ نسانىن ورىستەتكەن قالاعا اينالدى؛ 2022 ـ جىلى سانجى حۇىزۇ اۆتونومیالى وبلىسى مەن شینجیاڭ ئوندىرىس ـ قۇرىلىس بیىكتۇانى مەملەكەتتىك سولتۇستىك وڭىرلەردىڭ قىس ماۋسىمىندا تازا ەنەرگیامەن جىلنۇدى قولداۋ نسانىنىڭ تىزىمدىگىنە ئساتتى ەندى. سانجى وبلىسى مەجەمەن ورتالقتىڭ اتموسفەرانىڭ لاستانۇدىنان ساقتانۇ جانە وڭاۋ قارجىسىنان 900 میللیون یۇانعا یە بولىپ، بۇكىل وبلىس بوینشا 132 مەڭ اۇىل ـ قىستاق وتباسلارىنىڭ تازا ەنەرگیانى بوس كومىردىڭ ورنىن باستىرىپ، وزگەرتۇىنە قولداۋ كورسەتەتىن بولادى.

ئۇرىمجى قالاسى، سانجى وبلىسى، شىحىزى قالاسى، ۇجیاچۇي قالاسى مولشەرمەن 180 مەڭ وتباسىن تازا ەنەرگیامەن جىلنۇعا وزگەرتۇدى اتقارۇدى جوسپارلادى، ئاربىر وتباسنىڭ جىلنا ورتاشا 8 تونىنا كومىر جاعۇى بوینشا ەسەپتەگەندە، جىلنا ئبىر میللیون 480 مەڭ تونىنا كومىر ۇنەمدەلىپ، 6.5779 تونىنا سۋ ـ تۇتەك، 2.2364 تونىنا كۇكىرت قوس توتىعى، 4.1580 تونىنا ازوت توتىقتارىنىڭ ىعىستىرىلىپ شعارىلۇىن ازایتىپ، وڭىرلەردىڭ اۋا ساپاسىن جاقسارتۇدا بەلسەندى رول اتقارادى.

"'14 ـ بەسجىلدىق' كەزىندە ورتالىق قازىنا سولتۇستىك وڭىرلەردىڭ قىس ماۋسىمىندا تازا ەنەرگیامەن جىلنۇدىن قولداۋ كولەمىن ونان ارى كەڭەیتەدى". جۇ حاییۇڭ بىلاي دەدى: بیىل جىل باسىندا اۆتونومیالى رایوندىق ەكولوگیالىق ورتا ەڭگەرمەسى اتموسفەرانىڭ لاستانۇىنان ساقتانۇ جانە وڭاۋ بوینشا ئتۇینىندى وڭىرلەردى نەگىزدىك تەكسەرىپ ـ زەرتتەۋدى وردىستەتىپ، سولتۇستىك وڭىرلەردىڭ قىس ماۋسىمىندا تازا ەنەرگیامەن جىلنۇ نسانىن ئوتىنىش ەتۇگە شارت ـ جاعدایى ۇیلەسەتىن ىلە قازاق اۆتونومیالى وبلىسىن، باینعولین موڭعۇل اۆتونومیالى وبلىسىن، بۇراتالا موڭعۇل اۆتونومیالى وبلىسىن، تۇرپان قالاسىن تاڭداپ، نساندى ئوتىنىش ەتۇ قىزمەتىنە جەتەكشىلىك ەتۇدى ویداعىداي دىستەدى.

قازىر ئوتىنىش ەتۇگە شارت ـ جاعدایى ۇیلەسەتىن ایماقتار (وبلىس، قالا) ەكولوگیالىق ورتا مەڭگەرمەسىنىڭ جەتەكشىلىگىندە، بوس كومىردەن پایدالانۇشىلاردىڭ جاي ـ جاپسارىن تەكسەرىپ، ئوتىنىش ەتۇ جوباسىن جاساپ، جوبا جاسالىپ بولعاننان كەيىن، ەكولوگیالىق ورتا مەڭگەرمەسى قاتىستى تاراۋلاردىڭ ماماندارىن ۇیىمداستىرىپ جوبانى تەكسەرەدى، سوندای ـ اق مەملەكەتكە تانىستىرادى.